

Informace pro OSVČ o změně pojistného na důchodové pojištění od 1. 7. 2026

12.6.2026 - | Česká správa sociálního zabezpečení

Česká správa sociálního zabezpečení informuje o změně týkající se výše a placení měsíčních záloh na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (pojistné) osob samostatně výdělečně činných (OSVČ) vykonávajících hlavní samostatnou výdělečnou činnost, která nastane od 1. 7. 2026.

S účinností od 1. 7. 2026 dochází ke změně zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

Koho se to týká?

Tato změna se dotýká těch OSVČ, které mají v současnosti zálohy na pojistné ve výši 5 720 Kč a následně jejich pojistné pro celý rok 2026 (z podaného přehledu o příjmech a výdajích OSVČ za kalendářní rok 2025) je taktéž stanoveno ve výši minimálního vyměřovacího základu. V důsledku této změny dochází k poklesu minimálního měsíčního vyměřovacího základu pro pojistné, a to ze 40 % průměrné mzdy (min. záloha na pojistné 5 720 Kč) na 35 % průměrné mzdy (min. záloha na pojistné 5 005 Kč).

Jaká bude nová výše zálohy na pojistné?

Minimální záloha na pojistné (měsíční vyměřovací základ) je stanovena z Vašich příjmů z podnikání v předchozím kalendářním roce. Pokud při hlavní činnosti Váš měsíční vyměřovací základ neboli příjem připadající na jeden kalendářní měsíc činnosti, který odpovídá 55 % dílčího základu daně ze samostatné činnosti, nedosahoval alespoň částky minima 40 % průměrné mzdy (tj. 19 587 Kč měsíčně), bylo pojistné stanoveno ve výši tohoto minima (5 720 Kč). Nově tak dojde k přehodnocení a nové, nižší minimum 5 005 Kč bude stanoveno těm OSVČ, jejichž měsíční příjem při hlavní činnosti nedosahoval alespoň částky minima 35 % průměrné mzdy (tj. 17 139 Kč měsíčně). Pokud byl však příjem připadající na jeden kalendářní měsíc v roce 2025, popř. v roce 2024, nižší než 19 587 Kč, a přesto vyšší než 17 139 Kč, bude nová výše zálohy na pojistné stanovena z výpočtu Vašeho skutečného měsíčního příjmu (např. pokud měsíční příjem v roce 2025 činil 18 560 Kč, pak nová výše zálohy na pojistné bude od července činit 5 420 Kč).

Jestliže tedy jako OSVČ vykonáváte hlavní činnost a doposud hradíte zálohu na pojistné 5 720 Kč, pak od 1. 7. 2026 (počínaje první zálohou na pojistné za červenec 2026) dojde k přepočtu předpisu výše záloh na pojistné. Ten bude stanoven buď ve výši nového minima 5 005 Kč, nebo na základě výpočtu z Vašich příjmů z podnikání v předchozím kalendářním roce.

Skutečný dopad snížení minima na 35 % průměrné mzdy na výsledné pojistné (tj. výši úspory) se projeví až při podání přehledu o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2026. Pokud příjem (55 % dílčího základu daně z příjmů ze samostatné činnosti) připadající na jeden měsíc nedosáhne alespoň částky 17 139 Kč, bude Vám stanoveno pojistné z tohoto minimálního vyměřovacího základu. Pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti tak budete mít nižší o 8 577 Kč (při výkonu činnosti po celý kalendářní rok 2026).

Jak lze novou výši záloh zjistit?

S ohledem na účinnost změnového zákona od 1. 7. 2026 naleznete novou výši záloh na pojistné v

první polovině července na ePortálu ČSSZ ve službě Informace o zaplacených zálohách na důchodové pojištění OSVČ.

Jak to bude se zálohami a platbami před 1. 7. 2026?

Ke změně výpočtu výše záloh na pojistné (snížení) nedochází zpětně k lednu 2026, ale tato změna se uplatní poprvé až pro výši záloh na pojistné od měsíce července 2026. Pokud však v lednu až červnu 2026 činily Vaše měsíční zálohy na pojistné minimální částku 5 720 Kč a v této výši byly hrazeny, můžete nejpozději do konce roku 2026 o vrácení částky, o niž uhrazené zálohy převyšují výši záloh stanovenou podle nové právní úpravy, požádat příslušnou správu sociálního zabezpečení (kontaktní pracoviště, u kterého je vedena Vaše evidence OSVČ). Lhůta pro vrácení činí 2 měsíce ode dne podání žádosti. Případně lze požádat, aby tato částka byla použita na úhradu záloh na další měsíce.

Např. měsíční záloha od ledna do června 2026 činila 5 720 Kč, kdyby ale změna zákona platila již od ledna 2026, byla by nižší a činila by 5 420 Kč. Zálohy za leden až červen 2026 byly uhrazeny v plné výši ($6 \times 5\,720$), a tedy může být vrácen uhrazený rozdíl 1 800 Kč (6×300 Kč). Pokud bylo uhrazeno méně než minimum 5 720 Kč, ale více, než činí nový výpočet měsíční zálohy, penále z neuhrazené částky rozdílu (300 Kč) zaniká.

Pro tento účel bude provedeno přepočtení výše záloh na pojistné také pro leden až červen 2026, a to způsobem, jako kdyby změna zákona platila už od ledna 2026. To z toho důvodu, aby bylo možné zjistit, zda bylo za toto období uhrazeno více a kolik, a zda je tedy důvodné si o vrácení žádat (s ohledem na výši zálohy). **O vrácení ale není nutné žádat, protože tato částka bude spolu s dalšími zálohami na pojistné na rok 2026 započítána do uhrazeného pojistného při zúčtování přehledu o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2026, a bude-li stanoven přeplatek na pojistném, bude vrácena.**

Požádat příslušnou správu sociálního zabezpečení lze elektronicky jakýmkoliv způsobem umožňujícím ověření podávajícího (datová schránka, e-mail s uznávaným elektronickým podpisem), neboť pro tento účel není vytvořen zvláštní tiskopis žádosti. Z žádosti musí být patrné, že je požadováno vrácení části úhrad záloh na pojistné v souvislosti se změnou zákona č. 589/1992 Sb. s účinností od 1. 7. 2026,

a dále musí žádost obsahovat způsob výplaty této částky a číslo účtu, na který má být vrácena. Částku požadovanou k vrácení není třeba uvádět, správa sociálního zabezpečení ji stanoví sama.

Informace týkající se změn v placení nebo vrácení části plateb OSVČ, které jsou v roce 2026 poplatníky v paušálním režimu v prvním paušálním pásmu, podají těmto osobám orgány Finanční správy (příslušný finanční úřad).

https://www.cssz.cz/web/cz/uvod/-/asset_publisher/GQ48v1KeNe0J/content/id/3294985